

Muistio

Pyryväisen osayleiskaava 564-Y2023/3

23.1.2026

MUISTIO

Aihe: Pyryväisen osayleiskaavan yleisötilaisuus

Aika: 19.1.2026 klo 17.00 – 19.00

Paikka: Ympäristötaló, Solistinkatu 2

Osallistujia: paikalla 20, etänä 17

Esittelyt

Tilaisuuden puheenjohtajana toimi yhdyskuntalautakunnan Matti Lukka.

Asiantuntijapuheenvuorot

Matti Konttinen yleiskaavasuunnittelija

Joonas Söderholm projektipäällikkö

Paikalla vastaamassa

Paula Paajanen yleiskaavapäällikkö

Eini Vasu asemakaava-arkkitehti

Minna Koukkula liikenneinsinööri

Veera Sanaksenaho maisema-arkkitehti

Jarmo Pohjola yleiskaavasuunnittelija

Mukana vuorovaikutussuunnittelija Sirkku Kianto.

Oulun kaupungin yhdyskuntalautakunta päätti 5.12.2023 § 571 kuuluttaa Pyryväisen osayleiskaavan vireille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä 19.12.2023-23.1.2024. Pyryväisen osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa suunnittelualueelle suuren mittakaavan vihreän siirtymän teollisuutta.

Keskustelu ja kysymykset

Kommentti 1: Osallistuja toivoi tarkennusta kaava-alueeseen ja mainitsi, että Gasgridin vetyputki menee hänen maidensa läpi.

Vastaus 1: Kaavoitus: Gasgridilla on oma prosessinsa, joka sopeutetaan Pyryväisen kanssa.

Linjaus voi siten elää paljonkin. Yhteisneuvotteluja yhteensovittamisesta on pidetty Gasgridin kanssa.

Kommentti 2: Asun Suokujalla. Aiheutuuko putkesta hajuhaittoja alueelle? Miten viitasammakoita todennetaan alueella?

Muistio

Pyryväisen osayleiskaava 564-Y2023/3

23.1.2026

Vastaus 2: Kaavoitus: Vety on itsessään hajuton aine. Alueelle tavoitellaan uudenlaista teollisuutta, joka ei ole verravissa perinteiseen savupiipputeollisuuteen kuten paperitehtaan hajuhaittoihin.

Viitasammakot käydään maastokäynnein tarkistamassa eli kevät aikaan käydään kuuntelemassa kurnutukset. Viitasammakon tunnistaa pulputtavasta äänestä.

Kommentti 3: Luontoselvitys, joka näytettiin, oli hyvä, siitä kiitos. Kiitos myös Kalimenon metsien säästämisestä ja hömötiäisten elinympäristöjen osittaisesta huomioimisesta. Teollisuusrakentamisen alle jää kyllä paljon metsämaata. Onko sen suhteen tulossa kompensatiota? Minne sitä silloin kohdistetaan?

Vastaus 3: Kaavoitus: Kompensatiosta on käyty keskusteluja. Tuoreeseen valtuustosopimukseen on kirjattu, että Pyryväisessä pilotoidaan ekologista kompensatiota ellei se vaaranna hankkeen etenemisen aikataulua. Joka tapauksessa kaavoituksessa on ollut ajatus, että vähintään luonnonsuojelulain ekologisen kompensatiion kaltaisesti toteutettaisiin luonnon parantamistoimenpiteitä alueelle. Kompensatiion edistäminen vaatii vielä kaavaehdotusvaiheessa poliittista keskustelua sekä luontohaittaselvityksen, jossa arvioidaan tarkemmin mm. pinta-alallisesti aiheutuvat haitat sekä niiden vaatimat hyvitykset.

Kommentti 4: Alueen koko on kasvanut alkuperäisestä 400 hehtaarista 1400 hehtaariin. On kaavoitettu yksityisten maille, niin miten maanhankinta tulee tapahtumaan tästä eteenpäin?

Vastaus 4: Kaavoitus: Pyryväisen osalta toteutui hieman poikkeuksellinen etenemistapa, että maanhankintaa tehtiin hyvin ennakoivasti ennen kuin kaava oli tullut vireille. Osayleiskaavan vireille tultua laadittujen selvitysten ja suunnitelmien perusteella todettiin, että aluetta on tarve laajentaa ja Kalimenoja on yksi syy siihen, että aluetta on laajennettu. Haettiin vastapainoa teolliselle tavoitteelle luontonäkökulmasta. Asemakaavaa ei tulla laatimaan niin laajana kuin osayleiskaavan rajausta on. Asemakaavoitettavat alueet kohdentuvat kaupungille hankitun maan mukaisesti eikä yksityisten maille voidakaan kaavoittaa ainakaan ilman neuvotteluja maanomistajien kanssa. Osayleiskaava voi olla rajaukseltaan laajempi ja onkin luonteeltaan yleispiirteinen tarkentuen tarkemman tason suunnittelussa.

Kommentti 5: Mitkä ovat kaupungin omistuksessa olevat alueet tällä hetkellä? Aikanaan yleiskaavan historiassa puhuttiin Punaisenladonkankaasta, joka oli tarkoitus kaavoittaa jätteenkäsittelyalueeksi.

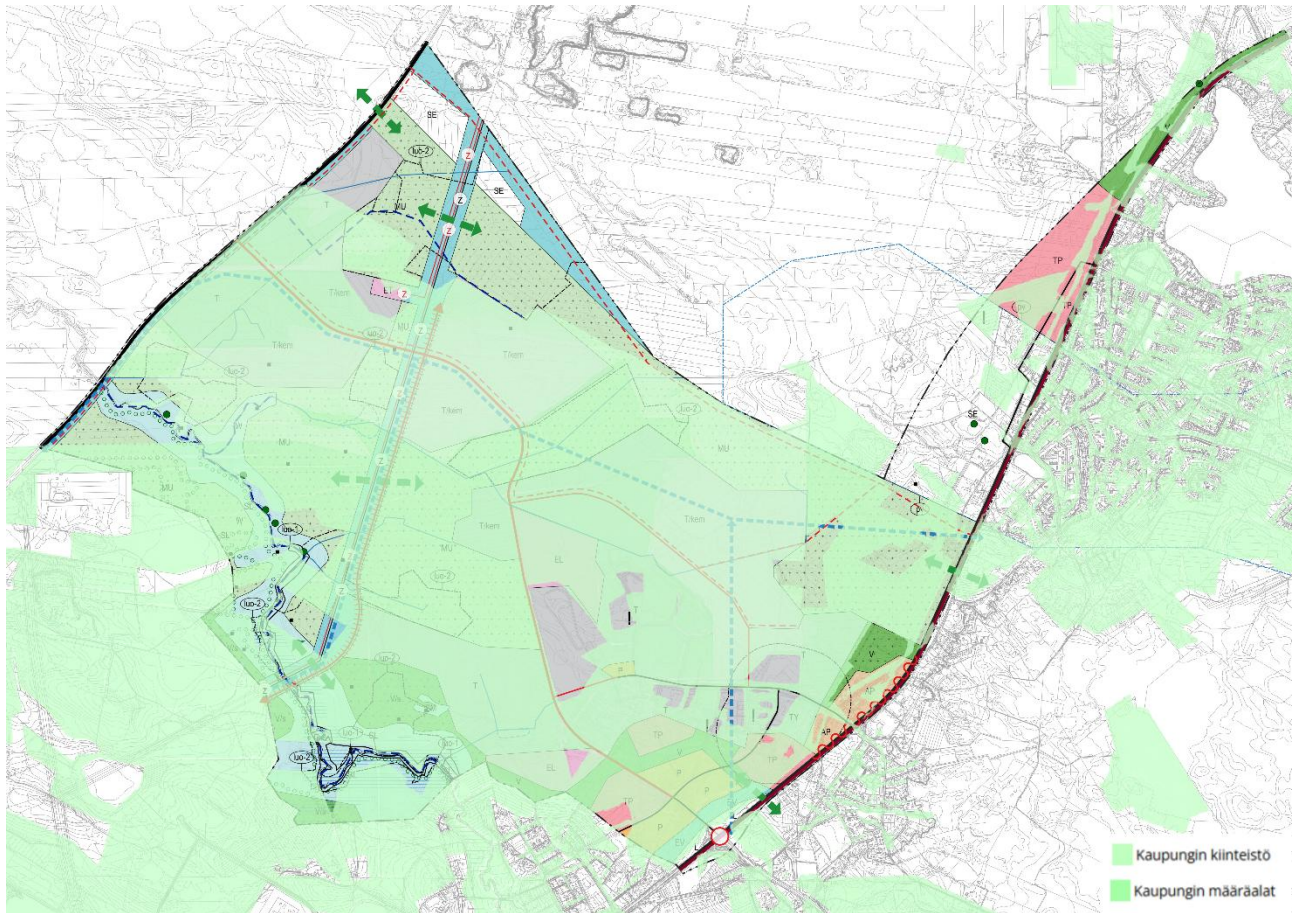
Merkinnät ovat kaavassa muuttuneet teollisuuslaitosten merkintöjen osalta TRES merkinnästä T/kem:ksi eli ympäristöä kuormittavaksi. Olen siksi huolissani lähiasukkaiden puolesta. Miten heitä on kuultu? Kuivasjärven asukasyhdistystä ei ainakaan ole kuultu.

Vastaus 5: Kaavoitus: Kaupungin maanomistuksesta ei ole valitettavasti nyt karttaa. Pääpiirteissään menee niin, että yleiskaavan teollisuusalueet ovat kaupungin omistamalla maalla. Lähiasukkaita on aktiivisesti kuultu, pidetty esimerkiksi työpaja Jäälissä ja käyty Jäälän asukasyhdistyksen tilaisuuksissa esittelemässä hanketta. Olemme pyrkineet avoimuuteen tiedottamisessa ja myös suunnittelijoihin saa ottaa matalalla kynnyksellä yhteyttä milloin tahansa. Voidaan lisätä tiedottamista ja vuorovaikutusta Kuivasjärven asukasyhdistykselle.

Lisäyksenä muistion liitteeksi kartta kaupungin maanomistuksesta kaava-alueella:

Muistio**Pyyryväisen osayleiskaava 564-Y2023/3**

23.1.2026

Kuva 1. Kaupungin maanomistus alueella.

Kommentti 6: Mihin kohtaan on suunniteltu akkutehdas? T KEM kaava, joka tehtiin järven ohi oli minusta ihan turha. Missä kolmelle toimijalle tehty suunnitteluvaraukset sijaitsevat?

Vastaus 6: Kaavoitus: Kolmelle toimijalle on suunnitteluvaraukset myönnetty, mutta niiden tarkempaa sijaintia ei ole vielä määriteltä kaava-alueelle vaan se tapahtuu vasta tarkemman tason suunnittelun yhteydessä. Toimijoiden toiveita sijoittumisesta on kyllä kuultu tässä vaiheessa.

Kaavoituksen alkuvaiheessa laaditussa Vihreän siirtymän analyysissä oli mainittu akkutehdas yhtenä mahdollisena soveltuvana toimintona alueelle, kun vertailtiin ja profililoitiin kaikkia Oulun vihreän siirtymän teollisuusalueita. Akkutehdasta ei ole alueelle tämän hetken tietojen mukaan tulossa vaan painotus on ollut vetytoiminnoissa. Laajamittaisen vedyn tuotannon ja erityisesti jalostuksen laitokset vaativat T/kem-kaavamerkinnän.

Kommentti 7: Ostettua aluetta ei ole vielä lohkottu. Milloinka maanostosta tulee lisätietoa? Mitä yleiskaava toteutuessaan tuo maanomistajille?

Vastaus 7: Kaavoitus: Osayleiskaava on yleispiirteinen kaava. Prosessi etenee siten, että tarkemman tason suunnittelu eli asemakaavoitus määrittelee tarkemmin sen, miten ja mihin osayleiskaavassa laajalla korttelitasolla osoitettuja teollisuusalueita sijoitetaan. Niiden

Muistio

Pyryväisen osayleiskaava 564-Y2023/3

23.1.2026

lohkomiset määritellään pienempiin yksiköihin tonttitasolle saakka. Tämä on normaali kaavaprosessi.

Yksityisten toimijoiden kannalta katsoen osayleiskaava ei suoraan mahdollista tarkempia toimintoja. Ei ole myöskään määritelty tehokkuuslukuja. Ne määritellään vasta asemakaavassa.

Lisäyksenä vastaus tilaisuuden jälkeen kaupungin maa ja mittaus -yksiköltä lohkomiseen:

Kiinteistöjen lohkomiset tehdään kesällä 2026 Maanmittauslaitoksen toimesta.

Kommentti 8: Pohjavesialue on tärkeä alue. Ja Vitsakankaan louhoksella on paljon räjähteitä. Tänäkin ammuttu ja useana päivänä. Kuinka lähelle pohjavesialueita tällaisia T/kem -alueita voidaan tehdä? Eikö Oulun alueelta olisi löytynyt aluetta muualta, lähempää vesistöä?

Vastaus 8: Kaavoitus: Pohjavesialueet korostuvat tässä hankkeessa. Selvitetään vielä, voiko pohjavesialueella rakentaa mitään vai ei, ja kuinka lähelle voidaan rakentaa. Sen vuoksi kaavassa oleva Laivakankaan pohjavesi-alueen osuus on osoitettu selvitysalueen merkinnällä.

Teollisuusveden ja voimajohtojen osalta on tuki haasteita, mutta tämä alue on osoittautunut potentiaalisiksi. Alueelle pystytään osoittamaan sellaisia laajoja varauksia, mitä erityisesti vetytoiminnot vaativat. Alue myös kytkeytyy suoraan jo olemassa oleviin Ruskon ja Ruskonselän teollisuusalueisiin. Louhoksen osalta otamme huomioon, mikä on riittävä etäisyys louhoksen räjäytystoimintaan. Asia voidaan todeta tärinämittauksilla.

Kommentti 9: Kehitys on hyväksi, mutta tehdasvesi/vetyputki linjaus Pyryväisestä Kuusamontien yli Jäälin Näppärinkankaan asemakaava-alueelle on kaikin puolin huono ratkaisu. Tätä ei pidä lähteä edistämään.

- Tämä ei tue kestävä kehityksen luontoarvoja, jos tuhotaan vanhaa metsää, missä on laajat populaatiot yhä harvenevaa eliöstöä, esim. hömötiaisia esiintyy ky. alueella laajalta vanhassa metsätyypissä, jossa ekosysteemi on ainutlaatuista.

- Tehdasvesilinjaus/Vetyputkisto kulkisi uuden Näppärinkankaan asemakaava alueen vieressä. Kaavassa on tietoisesti jätetty myös metsämaata, jotta ekologiselle luonnolle olisi myös oma paikkansa. Nyt tältä alueelta hakattaisiin laajat alueet putkilinjojen alta pois, tuhotaan eliölajien elintila laajalti, luonnon monimuotoisuus ei toteudu.

- Tehdasvesi/Vetyputki linjaus:

Kun infraa rakennetaan, rakennuspaikaksi tulee valikoitua jo valmiiksi "tuhottua" maa-alaa.

Kysymys: Eihän tätä Pyryväisen 1.linjausta tehdasvesi/Vetyputken osalta lähdetä toteuttamaan Jäälin asuinalueelle, kun on olemassa myös parempi vaihtoehto?

Vastaus 9: Kaavoitus: Linjaukset ovat hyvin vielä yleispiirteisiä niin teollisuusveden kuin vedyn osalta. Niiden sijaintia tullaan vielä prosessin edetessä tarkentamaan suhteessa luontoarvoihin ja asutukseen. Selvää on se, että tällaiselle linjaukselle ei ole helppoja ratkaisuja, joten jossain määrin myös kompromisseja joudutaan tekemään.

Kommentti 10: Eteläisempi mereen suuntaava teollisuusraakaveden ottolinjaus on luonnon kannalta selvästi huonompi kuin pohjoisempi, noin ylimalkaisesta kartasta nähtynä. Näytti menevän Letonniemen suojelualueen eteläpuolella primäärisukessiometsän reunasta läpi ja Raja-Taskilan puolella myös. Siellä on mm. hömötiaisen reviirejä ympäri vuoden sekä esiintyy muita erityisesti

Muistio

Pyryväisen osayleiskaava 564-Y2023/3

23.1.2026

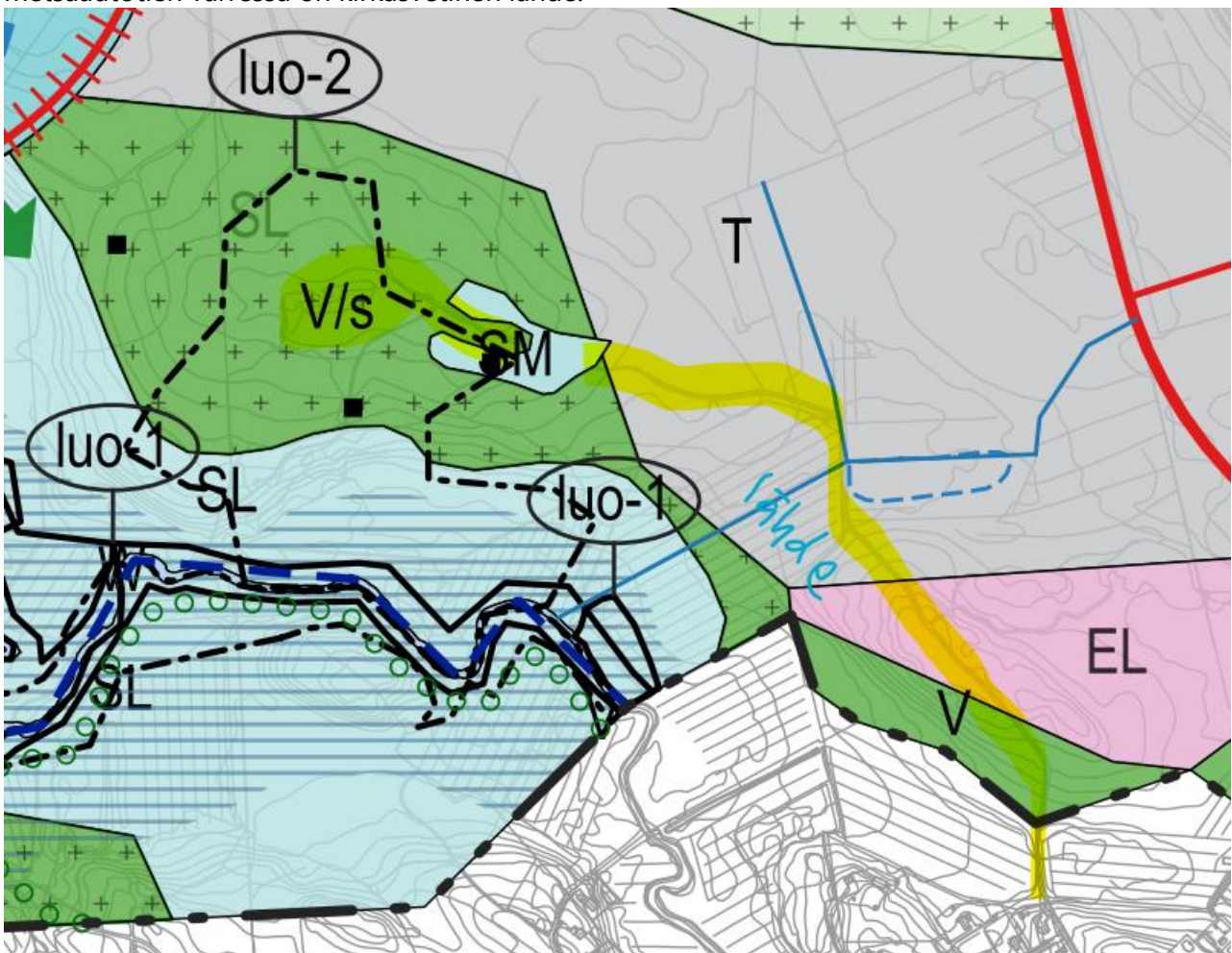
suojeltavia lintuja. Samoin idempänä Kuivasojan varressa oleva arvokas metsä näytti olevan vaaravyöhykkeessä.

Vastaus 10: Kaavoitus: Metsien osalta tilanne näyttää kartalla rajummalta mitä se todellisuudessa on. Kaupunki pyrkii uudenaiseen luontoposiitiiviseen ajatteluun. Kartassa olevalta harmaata aluetta ei parturoida kauttaaltaan, vaan kaavamääräyksien avulla tavoitteena on, että niillekin alueille jätetään puustoa ja luontoa.

Kommentti 11: Lasketaanko ihminen eliöihin, joiden tulee päästä kulkemaan viherkäytävistä? Nyt suunnitelmat katkovat retkeily- ja virkistysseutuja. Näin erityisesti Parsiaismaan laavun alue jää pohjoispuolelta pahoin puristuksiin.

Vastaus 11: Kaavoitus: Kaavoitus ei voi yksin vaikuttaa kaikkiin asioihin. Esim. Fingrid määrittää, kuinka puuttomana voimajohtokäytävät täytyy pitää. Kaupunki voi käydä kuitenkin keskusteluja siitä, löytyisikö uusia tapoja tehdä asioita, esimerkiksi jättää puustoisia ylityskohtia. Ne palvelisivat hömötiaisiakin.

Kommentti 12: Vesalanmäellä on hömötiaisia ja Kalimenojassa on saukkoja. Parsiaismaanlaavun metsäautotien varressa on kirkasvetinen lähde.

Kuva 2. Keltaisella korostettuna Parsiaismaan laavulle johtava tie, jonka varrella mainittu lähde sijaitsee.

Muistio

Pyyryväisen osayleiskaava 564-Y2023/3

23.1.2026

Mikä tuo pitkäkertainen punainen alue tuossa kaavakartassa Kuusamontien varressa? Mitä nuo läjitysalueet ovat, mitä ne tarkoittavat? Isoin alue keskellä karttaa, tuo harmaa alue, siinähan on jo teollisuutta. Kuinka lähelle nykyistä teollisuutta voi tulla T/kem -tuotantoja?

Vastaus 12: Kaavoitus: Ns. hännän alueella on työpaikka-alueen varaus. Näitä TP merkintöjä on myös kaava-alueen eteläosassa. Vaaleanpunaisella EL merkinnällä olevat ovat esimerkiksi rakentamisesta syntyneiden ylijäämämaiden läjitysalueita. Kaava-alueen keskivaiheilla oleva EL-alue on jo olemassa oleva Pyyryväissuon puhtaiden maiden läjitysalue ja uutena osoitettu eteläosaan EL-alue. Kaava ei suoraan mahdollista läjitystoimintaa vaan mahdollinen läjitystoiminta vaatii ympäristöluvituksen. Ympäristölupa määrittelee minkälaisia maita ja määriä sinne voidaan vielä. Maanläjityksen mahdollisuutta tutkitaan myös kaava-alueen pohjoisosaan osoitetulle selvitysalueelle, joka on yksityisten maita.

T/kem-toimintojen etäisyys nykyiseen teollisuuteen saa olla 330m, joka on todettu maksimaalisella onnettomuusskenaariolla arvioituna T/kem-selvityksessä.

Kadut ja liikenne: Meillä on käynnistymässä läjitysalueiden ympäristövaikutustenarviointityö, joka sisältää vuorovaikutusta alueen asukkaiden kanssa.

Kaavoitus: Lisäksi kaava-alueen pohjoispuolella olevasta natura-alueesta. Kaava-ehdotusvaiheessa tilaamme natura-aluetta koskeva selvityksen, jossa tarkastellaan, voivatko tavoiteltavat toiminnot aiheuttaa riskiä naturan kannalta.

Kommentti 13: Alakylän tien varressa on T merkinnällä olevia alueita. Mitä teollisuutta niille alueille on suunniteltu?

Vastaus 13: Kaavoitus: Kyseiselle alueelle voidaan sijoittaa sellaisia toimintoja, jotka eivät ole suuronnettomuusvaarallisia eivätkä siten vaadi T/kem -merkintää. Lopullisesti toimijat T-alueille voivat määrittäytyä vasta kaavan hyväksymisenkin jälkeen. Koska kyseessä on vihreän siirtymän teollisuusalue, niin kaupunki katsoo kyllä mitä toimintoja sinne voidaan sijoittaa.

Kommentti 14: Alueen pohjoispuolen virkistysalueen ja työpaikka-alueen väliin jää Jäälän hevosalue. Meidän harrastajien osalta kaavan olennaisin osa lienee juurikin tämä virkistysalueeksi kaavailtu alue, jota käytämme paljon hevosten kanssa liikkuessa. Aiemmin, ainakin vielä viime kesänä, kyseisen kaista on kuulunut useammalle eri maanomistajalle - onko kaupungin tarkoitus lunastaa ko. alue yhtenäiseksi, kehitettäväksi virkistysalueeksi vai jääkö alueen kehittäminen tai kehittämättä jättäminen kaavan mukaan maanomistajien päätettäväksi?

Vastaus 14: Kaavoitus: Virkistysalueen kaavamerkinnän alueet on tarkoitettu osaksi kaupungin virkistys- ja viheralueverkostoa, jossa on sallittu virkistykseen ja ulkoiluun liittyvä rakentaminen. Asemakaavassa tarkentuu lopullinen virkistys- ja viheralueverkosto.

Kysytty Tallinraitti niminen tie ei kuitenkaan ole kaava-alueella vaan sen vieressä pohjoispuolella.

Kommentti 15: Tuo punainen alue, Valimontien alue, siellä ollaan toivottu, että heidän kotinsa lunastettaisiin, ettei tarvi jäädä alueelle asumaan.

Vastaus 15: Valtatie 20 kehittäminen kuuluu Elinvoimaketukselle (ent. ELY-keskus). Valimontien asukkaiden toiveet on tiedossa Elinvoimaketuksella.

Muistio

Pyyryvängin osayleiskaava 564-Y2023/3

23.1.2026

Kommentti 16: Tuo kaavan häntä on tuolla ihan turhaan. Miten Alakyläntien liikennemäärät otetaan huomioon uudistuvassa kaavassa?

Vastaus 16: Kadut ja liikenne: Nykyisessä yleiskaavassa on VT20 Jäälän ohituksen varaus. Tämän varauksen poistamisen takia yleiskaavan rajauksessa on tuommoinen "häntä". Alakyläntien liikennemäärät ja erityisesti raskaan liikenteen ohjaus otetaan kyllä huomioon suunnittelussa.

Puheenjohtaja päätti tilaisuuden kiittämällä esittelijöitä ja kaikkia mukana olleita aktiivisesta keskustelusta.